

Силабус курсу Кредитний менеджмент

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма «Банківська справа»

Рік навчання: 1 рік 4 місяці
Семестр: 1

Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Іващук Ольга Олегівна к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу

Контактна інформація

Ogaoolga@ukr.net

Опис дисципліни

Дисципліна «Кредитний менеджмент» спрямована на формування системи знань з теорії кредитного менеджменту, засвоєння організаційного, інформаційного та законодавчо-правового забезпечення кредитного менеджменту, набуття практичних навичок щодо організації кредитного процесу в банківській установі, вивченні особливостей кредитного процесу при кредитуванні підприємств різних галузей економіки, проведення фінансово-економічної оцінки ефективності кредитного менеджменту. Під час вивчення навчальної дисципліни «Кредитний менеджмент» студенти повинні набути такі компетентності: здатність використовувати у практичній діяльності банківської установи поглиблені теоретичні знання в частині сучасних уявлень про структуру та організацію кредитного менеджменту, а також методів управління кредитними операціями банку; здатність застосовувати теоретичний та методичний інструментарій для прийняття обґрунтованих рішень із формування кредитної політики, організації кредитного процесу в комерційному банку, розробки та реалізації кредитних банківських продуктів з урахуванням поточних потреб суб'єктів кредитних відносин; обґрунтовувати оптимальні управлінські рішення з організації поточної кредитної діяльності банків з урахуванням сучасних уявлень щодо методів управління кредитними операціями банку, стану економіки країни та впливу інших факторів на кредитний ринок; застосовувати аналітичні навички і поглиблені знання з організації банківського бізнесу з метою розробки, адаптації до сучасних вимог ринку та реалізації кредитних продуктів банку.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 1	1. Концептуальні засади кредитного менеджменту в банку	Володіти фундаментальними теоретичними знаннями щодо суті та змісту кредитного менеджменту в банку та його місця у загальній системі банківського менеджменту, знати цілі, завдання та механізм застосування кредитного менеджменту	Тести, питання

4 / 1	2. Управління процесом банківського кредитування	Знати усі послідовні етапи кредитного процесу в банківських установах та розуміти особливості кожного з етапів. Розуміти особливості та важливість кредитного договору, як основи кредитних взаємин банків із позичальниками.	Тести, питання
4 / 2	3. Оцінювання банком кредитоспроможності позичальників	Розуміти теоретичні і практичні аспекти оцінки кредитоспроможності позичальника. Вивчити порядок оцінювання кредитоспроможності позичальників. Вміти визначати та формувати клас позичальника за рейтингом надійності.	Тести, питання, задачі
4 / 2	4. Особливості організації кредитного процесу в окремих галузях економіки та кредитування фізичних осіб	Розглянути особливості кредитування підприємств різних галузей економіки. Вивчити роль та місце споживчого кредитування у роботі банківської станова, особливості видачі та погашення окремих видів банківських кредитів фізичним особам. Дослідити правові засади організації співпраці банків із фізичними особами. Вивчити практичні аспекти банківського кредитування та набути практичних навичок роботи з допомогою Автоматизованої банківської справи Б2.	Тести, питання, задачі
4 / 2	5. Моніторинг кредитного портфеля банку	Зрозуміти призначення та принципи організації внутрішнього банківського контролю за кредитною діяльністю. Досліджувати ефективність кредитних вкладень в рамках контролю за якістю кредитного портфеля. Знати та розуміти сутність заходів контролю за кредитним портфелем банків на макроекономічному рівні, вміти розраховувати та аналізувати обов'язкові економічні нормативи у системі макроекономічного контролю за кредитною діяльністю банків.	Тести, питання, задачі
4 / 2	6. Формування і використання банками резерву за кредитами	Вивчити та зрозуміти економічну сутність банківських резервів під активні операції. Вивчити порядок формування резерву за активними банківськими операціями. Вивчити види забезпечення за кредитними операціями та критерії його прийняття при розрахунку резервів. Володіти порядком розрахунку резерву за кредитними операціями банків.	Тести, питання, задачі
4 / 2	7. Управління проблемними кредитами банку	Зрозуміти економічну природу проблемних кредитів та основні причини їх виникнення. Розглянути загальну характеристику методів управління проблемними кредитами банків. Зрозуміти та вивчити принципи організації діяльності з управління проблемною заборгованістю за кредитними операціями.	Тести, питання
4 / 2	8. Стратегічне управління кредитним портфелем банку	Вивчити поняття, функції і склад кредитного портфеля банку. Розуміти принципи формування і управління кредитним портфелем банківської установи, а також організації діяльності банку щодо оцінки якості кредитного портфеля. Знати загальну характеристику методів оцінювання якості кредитного портфеля банку. Вивчити та зрозуміти етапи провадження та методичні підходи до оцінки портфельного ризику банку.	Тести, питання

Рекомендовані джерела інформації

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV (редакція від 15.07.2021). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page>
2. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: Постанова Правління НБУ від 29.07.2022 № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>.
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
6. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III (редакція від 05.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
7. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
8. Про електронну комерцію : Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
9. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. №368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
10. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. №679-XIV (редакція від 05.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
11. Про організацію формування та обігу кредитних історій: Закон України від 23.06.2005 № 2704-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-15#Text>
12. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1249>.
13. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 № 1734-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text>
14. Андрущак Є., Герасименко А. Особливості кредитування промислових підприємств державними банками України. Сталий розвиток економіки. 2024. № 1 (48). С. 56-64. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-7>.
15. Бітнер І., Коротких О. Кредитна політика комерційного банку в умовах економічної нестабільності. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-36>.
16. Галіцейська Ю.М. Кредитний менеджмент: методичні вказівки з вивчення дисципліни. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 45 с.
17. Галіцейська Ю.М. Кредитний менеджмент: методичні рекомендації з підготовки до практичних занять. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 20с.
18. Доценко І. Управління кредитними ризиками банківських установ в умовах воєнного стану. *MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS*. 2024. № 1. С. 156–162. URL: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-11-22>.
19. Дубина М., Лобко О. Теоретичні положення обґрунтування сутності категорії «кредитний менеджмент банку». *Науковий вісник Полісся*. 2022. № 1 (24). С. 108–123. URL: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2022-1\(24\)-108-123](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2022-1(24)-108-123).
20. Коць О. О., Ільчук П. Г., Карда А. І. Кредитування економіки України: сучасний стан та напрями стимулювання. *Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова*. Серія «Економіка». 2021. Том 26. Випуск 3 (88). С. 67-73.
21. Кредитний менеджмент у банку: підручник / С. М. Аржевітін, Т. П. Остапишин, І. Б. Охрименко, Н.П. Баріда та ін. К.: КНЕУ, 2017. 500 с.
22. Кретов Д. Ю. Науково-методичний підхід до оцінки якості кредитного менеджменту банку на прикладі АТ «ПУМБ». *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2023. Випуск 46. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/46_2023ua/9.pdf.

23. Крупка М., Ванькович Д., Кульчицький М. Банківське кредитування пріоритетних галузей економіки в механізмі реалізації фінансової політики України. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-21>.
24. Людковська Ю., Абдуллаєва А. Оцінка сучасних тенденцій банківського кредитування в Україні протягом 2018-2023 років. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-109>.
25. Партин Г. О., Омелян Х. А. Кредитування діяльності малих і середніх підприємств в Україні: сучасні особливості та шляхи розвитку. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10009>.
26. Петрашевська А. Д., Колонтай С. М., Смелянська В. В. Вплив війни на кредитний ринок України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2023. Випуск 48. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/48_2023ua/12.pdf.
27. Роговий А., Євтушенко Ю. Напрямки розвитку банківського кредитування домогосподарств у сфері житлового будівництва України в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-128>.
28. Стратегія з розвитку кредитування. Національний банк України. 2024. 15 с. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-z-rozvitku-kredituvannya>.
29. Трансформація банківської системи у контексті глобалізаційних викликів : монографія / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Vienna : Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 354 с.
30. Baesens B., Rösch D., Scheule H. Credit Risk Analytics. Measurement Techniques, Applications, and Examples in SAS. New York : Wiley, 2016. 498 p.
31. Bolder D. J. Credit-Risk Modelling Theoretical Foundations, Diagnostic Tools, Practical Examples, and Numerical Recipes in Python. Washington, DC : Springer, 2018. 684 p.
32. Choudhry M. An introduction to banking, principles, strategy and risk management. London : Wiley, 2018. 564 p.
33. Doumpos M., Lemonakis C. Analytical Techniques in the Assessment of Credit Risk An Overview of Methodologies and Applications. Cham : Springer, 2019. 111 p.
34. Koulafetis P. Modern Credit Risk Management Theory and Practice. London: Palgrave Macmillan, 2017. 234 p.
35. Ozatac N., Gokmenoglu K. New Challenges in Banking and Finance. Cham : Springer, 2017. 184 p.
36. Pirie W. L. Derivatives. New York : Wiley, 2017. 599 p.
37. Tian W. Commercial Banking Risk Management. Regulation in the Wake of the Financial Crisis. New York : Palgrave Macmillan, 2017. 429 p.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Кредитний менеджмент» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може

відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Кредитний менеджмент» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20%	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна контрольна робота складається з: тестових завдань (30 тестів по 2 бали за тест) – макс. 60 балів; 2-х задач – макс. 20 балів кожна	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань тренінгу	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання завдань самостійної роботи	1. Теоретичне питання – макс. 25 балів; 2. Тестові завдання (5 тестів по 10 балів за тест) – макс. 50 балів; 3. Задача – макс. 25 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)